

Пайызға есептер шығару

5 сынып

**Есептеуге жүйрік болсаң жасыңнан,
Математикаға орын берсең басыңнан,
Барлық ғылым саған үйір болады,
Досың солар – табылатын қасыңнан.**

“Қатені тап”

1-топ: Санның пайызын табуға есеп

2-топ Пайызы бойынша санды табуға есеп

3-топ Пайызды санға, санды пайызға айналдыруға есеп

“Бағдаршаммен” бағалау

Қызыл түс- есеп қате құрастырылған

Сары түс- әлі дұрыс ойлану керек

Жасыл түсі- бәрі түсінікті

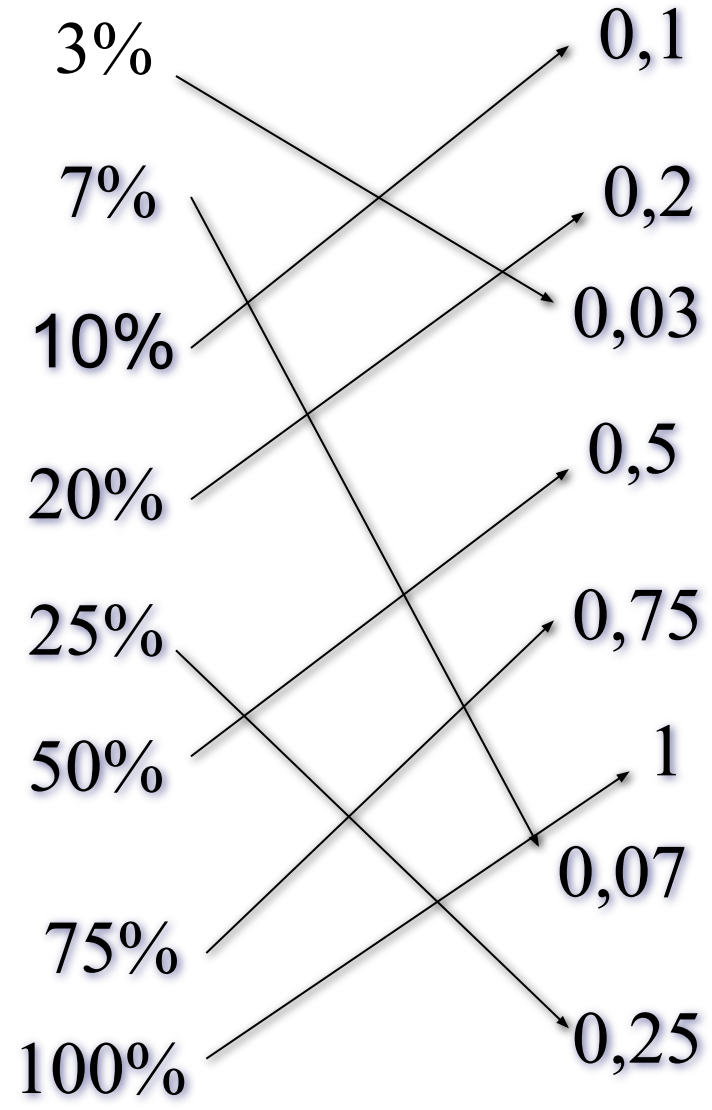
“ Сәйкестендіру”

3%
7%
10%
20%
25%
75%
100%

0,1
0,2
0,03
$\frac{3}{4}$
0,07
$\frac{1}{4}$
1

■ Тағамның маңызы.==

- Қоректену - барлық тірі ағзаларға тән қасиеттердің бірі. Қоректену арқылы тірі ағзалар өседі дамиды және қалыпты тіршілік әрекетін жалғастырады. «Ас адамның арқауы», «асты көрсең қадір тұт» деген сөздер тағамның қасиетін айқындап тұр. Ағзаға қажетті тағамдық [[зат]] тар күнделікті пайдаланатын тағамнан алынады. Ағза қабылдаған тағам алдымен түрлі өзгірістерге ұшырап, денеге сіңіріледі. Онда тағамдық заттар [[қан]] және [[лимфа]] арқылы
- жасушаларға, ұлпаларға таралып, қалдық заттар сыртқа шығарылады. Тағамның құрамындағы ағзалық заттар ыдыраған кезде энергия бөлінеді. Бұл [[энергия]] жеке мүшелердің және жалпы ағзаның қызметі үшін жұмсалады. Тағам ағза үшін энергия көзі және құрылыс материалы. Тағам құрамындағы минералдық заттар (тұздар), витаминдер Тағам құрамындағы минералдық заттар (тұздар), витаминдер және су ағзаға тікелей

- Су — сутегі Су — сутегі мен оттегінің Су — сутегі мен оттегінің қалыпты жағдайларда тұрақтылығын сақтайтын қарапайым ХИМИЯЛЫҚ ҚОСЫЛЫСЫ. Ауыз су, тіршілік көзі, ол Жер шарының 3 / 4 бөлігін алады, тірі ағзалардың 60-70%-ы, ал өсімдіктердің 90 % -ы судан тұрады

“Су тіршілік көзі”

№1 есеп

Әсеттің массасы 35 кг. Адам массасының 65%-і су. Әсеттің денесінде неше кг су бар?

№2 есеп

Қарбыздың 98%-і су. 5 кг қарбызда қанша су бар?

Жауаптары:

№1 **22,75 кг**

№2 **4,9 кг**

==Минералды тұздарды==

Минералды тұздарды адам ағзасы жеген тағам мен ішкен суы арқылы қабылдайды. Адам пайдаланатын барлық табиғи тағамдардың құрамында тұздар кездеседі. Күнделікті тұрмыста ас тұзын табиғи қалпында пайдаланады. «Тұз - астың иманы» деген сөзде терең мағына бар. Тұзсыз астың дөмі татымайды. Адам тәулігіне 5-6 грамдай ас тұзын пайдаланса, жеткілікті.

Дәрумендер

Витаминдер ({{lang-la| «vita»}} - тіршілік, «amin» - химиялық заттар) - тағамның құрамында болатын ағза үшін қажетті зат. Ағзаның өсуі, дамуы, тіршілігі үшін витаминдер (дәрумендер) аз мөлшерде болса да өте қажет. Оларды адам тағамның құрамынан алады, яғни витаминдердің көпшілігі ағзада өздігінен түзілмейді. Адам ағзасындағы витаминдер тапшылығы сан алуан ауруларға шалдықтырады.

“Дәрумендер”

№1

14 т капуста магазинге әкелінді. Барлық капустаның 30%-і сатылды. Магазинде қанша капуста қалды?

№2

Саяжайдағы ағаштардың 30-ы жеміс ағаштары. Бұл барлық ағаштардың 75%-і. Саяжайда барлығы қанша ағаш бар?

Жауаптары:

№1 9,8 т

№2 40

Қазақстандық Қазақстандық көрнекті ғалым, академик Төрегелді Шарманов көп жылдар бойы ұлттық тағамдардың адам ағзасына әсерін зерттеп келеді. Ғалымның зерттеуі бойынша ұлттық тағамдар - айран Қазақстандық көрнекті ғалым, академик Төрегелді Шарманов көп жылдар бойы ұлттық тағамдардың адам ағзасына әсерін зерттеп келеді. Ғалымның зерттеуі бойынша ұлттық тағамдар - айран, қатық Қазақстандық көрнекті ғалым, академик Төрегелді Шарманов көп жылдар бойы ұлттық тағамдардың адам ағзасына әсерін зерттеп келеді. Ғалымның зерттеуі бойынша ұлттық тағамдар - айран, қатық, күрт Қазақстандық

№1

Сүттің 6% -ы қаймақтан тұрады. 12,6 кг қаймақ алу үшін, неше кг сүт керек?

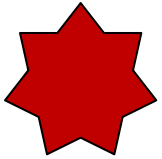
№2

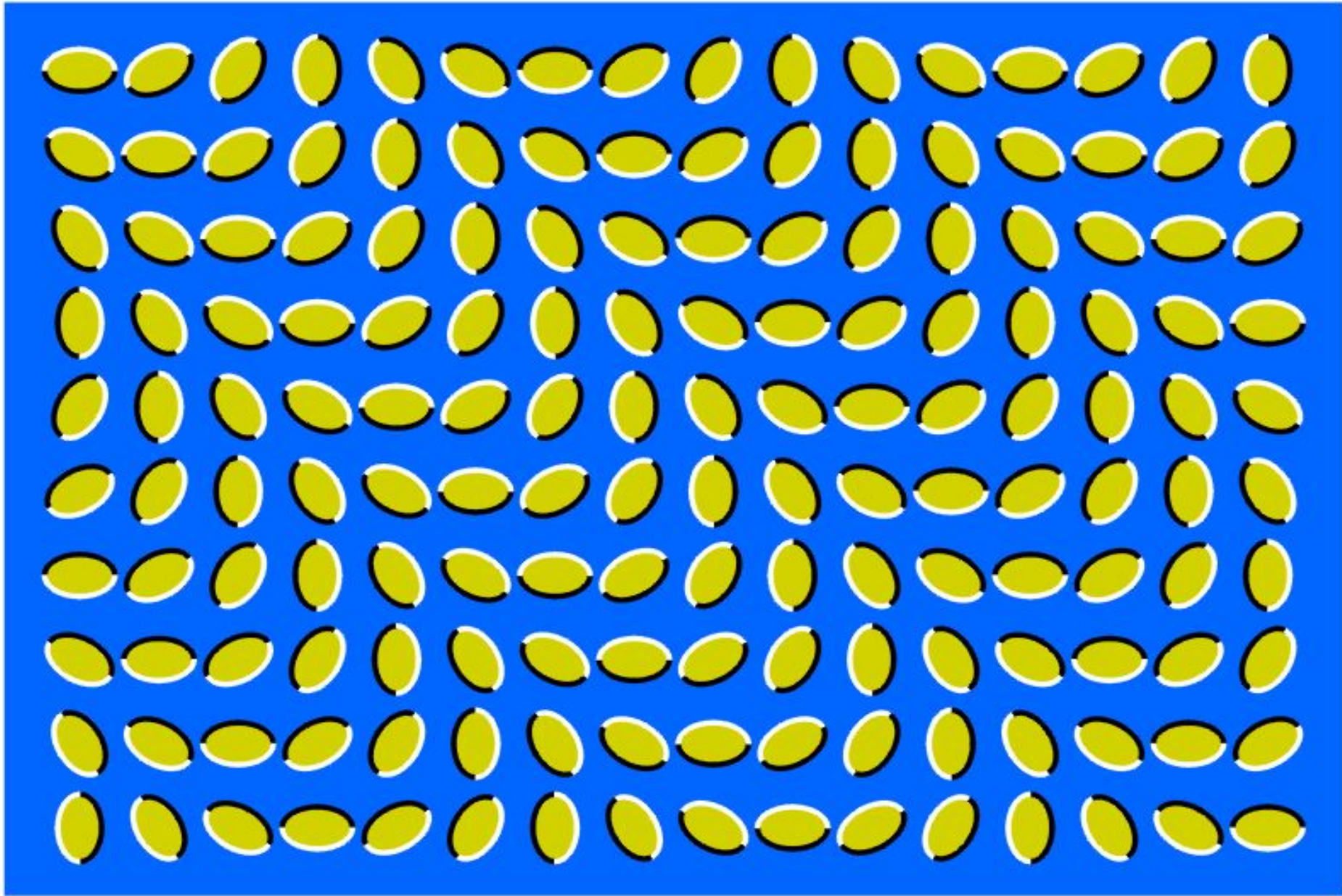
1 кг ірімшіктің қорабында майлылығы 20 % деп жазылған. Ірімшіктің құрамында неше кг май бар.

Жауаптары:

- №1 210кг
- №2 200кг

Физминутка

Тест жұмысы:

1. 56 санының 25% табыңыз.
2. 55 санының 20% табыңыз.
3. 1%-і 75 болатын санды табыңыз.
4. 34%-і 170 болатын санды табыңыз.
5. 18 саны 15-тің неше проценті?

Жауаптары:

1. Жауабы: 14
2. Жауабы: 11
3. Жауабы: 7500
4. Жауабы: 500
5. Жауабы: 120%

Өзін-өзі бағалау:

Егер сен мынадай балл жинасаң:

16-18 балл – Сенің бағаң «5»;

14-15 балл - Сенің бағаң «4»;

12-13 балл – Сенің бағаң «3»;

12 баллдан төмен болса, онда әлде де дайындалу керек...

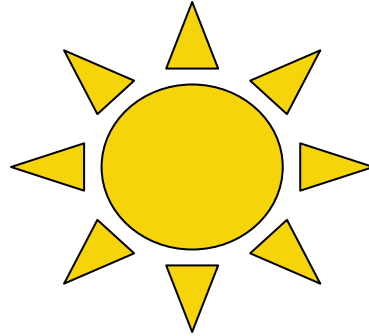
Үйге тапсырма

*Пайыз тақырыбына
байланысты есептер, А4
форматына сөзжұмбақ
құрастырып келу.*

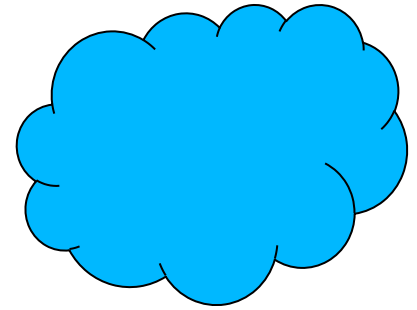
«Сөйлемді аяқтау»

**Мен
түсіндім....**

**Мен
тапсырманы...**

**Мен үшін
қиын болды**

Сау болыңыздар!

